

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO- CONTROL“ d.o.o PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE

1. SVRHA

Svrha je da se u potpunosti uspostavi kontrola i sertifikacija u organskoj proizvodnji, prerada, obilježavanje, skladištenje, prevoz, promet uvoz i izvoz organskih proizvoda od iskazivanja namjere podnosioca zahtjeva/klijenta za organsku proizvodnju do izdavanja dokumentacije/sertifikata organskog proizvoda.

2. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Procedura se odnosi na ocjenjivanje usaglašenosti sa Zakonom o organskoj proizvodnji, Zakon o bezbjednosti hrane, Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju CG, Pravilnik o bližim pravilima i uslovima za biljnu i stočarsku organsku proizvodnju, Pravilnik o blizim uslovima i pravilima za preradu, pakovanje, prevoz i skladištenje organskih proizvoda, Pravilnik o načinu i metodologiji vršenja stručne kontrole u organskoj proizvodnji, važeći Standardima MNE ISO /17065 i Procedurama ST.

3. DEFINICIJE

U ovom dokumentu koriste se termini i definicije navedeni u standardima ISO/IEC 17000, ISO 9000 i ISO/IEC 17065.

Sertifikaciono tijelo – Sertifikaciono tijelo za sertifikaciju proizvoda AGRO-CONTROL doo Podgorica

Klijent – organizacija ili osoba odgovorna sertifikacionom tijelu za osiguranje da su zahtevi za sertifikaciju,

uključujući i zahtjeve za proizvod ispunjeni.

Organska proizvodnja – proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda koja se zasniva na primjeni metoda organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje, a koja isključuje upotrebu genetički modificiranih organizama i proizvoda.

4. SKRAĆENICE

AGRO-CONTROL-naziv Sertifikacionog tijela

ST- Sertifikaciono tijelo

PR – Procedure

OB- Obrazac

OP-Organska proizvodnja

AT-Akreditaciono tijelo

MPŠV-Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

5. PRIJEM PRIJAVE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE

1 Prva prijava

Sve neophodne informacije za kontrolu i Sertifikaciju organske proizvodnje nalaze se i dostupne su na sajtu AGRO-CONTROL- a mogu se dobiti i u štampanoj formi i na arhivi ST.

Rok za predaju dokumentacije je 1 april tekuće godine, osim za uvoz organskih proizvoda za koje se prijava vrši u toku čitave godine.

Proizvođači za preradu organskih proizvoda prijavu za preradu mogu podnositi tokom čitave godine.

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO- CONTROL“ d.o.o. PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

Proizvođač koji prvi put prijavljuje organsku proizvodnju ili preradu ST dostavlja Zahtjev za organsku proizvodnju i prateću dokumentaciju specificiranu za svaku oblast proizvodnje/prerade. Ova dokumentacija se nalazi na sajtu ST ili se može dobiti u štampanoj formi na Arivi ST
Osnovna prijava se podnosi za Organsku proizvodnju/preradu na Obrascu
Ostale prijave za proizvodnju

- biljna proizvodnja
- stočarska proizvodnja
- prerada proizvoda

Elektronske kopije ove dokumentacije nalaze se na internet stranici i ove kopije se ažuriraju odmah ako dođe do izmjene originalnih dokumenata u skladu sa odgovarajućim procedurama.

Za ovu aktivnost odgovoran je Menadžer kvaliteta.

Podnosilac prijave/proizvođač popunjava priloženu Prijavu i dostavlja Sertifikacionom tijelu.

Primljena prijava se ocjenjuje i ako je kompletna i ispravna poslije Ponude od strane ST zaključuje se Ugovor između ST i proizvođača.

2. Podnošenje Prijave za održavanje Sertifikata

Proizvođači u postupku sertifikacije (prelazni period) kao i oni koji su sertifikovani Prijavu podnose do 1 aprila tekuće godine i na taj način održavaju sertifikaciju. Ovi proizvođači podnose potrebnu dokumentaciju specificiranu za svaku oblast biljna proizvodnja(ratarstvo , povrtarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo) stočarska proizvodnja i prerada organskih proizvoda. Sva dokumentacija se nalazi na sajtu ST ili u štampanoj formi na Arhivi ST.

Odgovornost: Menadžer kvaliteta

6. PREISPITIVANJE PRIJAVE

Nakon prijema Prijave za organsku sertifikaciju administrativni radnik, zavodi je i prosleđuje Menadžeru za kvalitet Sertifikacionog tijela.

Na ovaj način je evidentiran prijem Prijave za organsku sertifikaciju od određenog podnosioca.

Preispitivanje prijave, za koje Menadžer Sertifikacionog tijela ocijeni da se odnose na standardne usluge i jednostavnije poslove sertifikovanja, vrši Menadžer kvaliteta sam.

Preispitivanje Prijave za organsku sertifikaciju čiji zahtjevi su obimniji i zahtevaju dugotrajnu realizaciju i /ili angažovanje većeg broja izvršilaca obavlja Menadžer kvaliteta uz konsultaciju kontrolora, koji u tom slučaju ne smije da učestvuje u odluci za sertifikaciju.

Ukoliko se preispitivanjem Prijave utvrdi da je dokumentacija nekompletna jasnijeg definisanja same ili je potrebna i određena dodatna dokumentacija, Menadžer kvaliteta obavještava o tome podnosioca prijave šta je dužan da dodatno dostavi. Kada podnosilac prijave dostavi neophodne dopune vrši se, takođe, njihova obrada i preispitivanje. Ukoliko podnosilac prijave ne dostavi tražena dopunska dokumenta, njegova Prijava se smatra odbijenim.

Potvrdu o tome da je izvršenim preispitivanjem Prijave za organsku sertifikaciju ustanovljeno da se na bazi dostavljene dokumentacije podnosioca prijave može izvršiti sertifikacija predmetnog proizvoda daje Menadžer kvaliteta. Nakon odobravanja prijave podnosiocu se dostavlja Ponuda, a nakon njenog prihvatanja od strane klijenta potpisuje se Ugovor.

Prijava će se odbiti u sledećim slučajevima

- nekompletna dokumentacija za Prijavu

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO-CONTROL“ d.o.o. PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

-kada se zahtjev odnosi na sertifikaciju proizvoda*prerade za koje ST nije kompetentno
-ukoliko je proizvodnja zasnovana u bizini zagađivača a klijent nije dostavio odgovarajuće dokaze ianalize zemljišta

Pisanim putem ST obavještava klijenta o odbijanju Zahtjeva za sertifikaciju.

Odgovornost: Menadžer kvaliteta

7. PRIMJENA ORGANSKE PROIZVODNJE

Metode organske proizvodnje u biljnoj i stočarskoj proizvodnji počinju da se primenjuju od početka perioda konverzije.

Tokom perioda konverzije:

- 1) organska proizvodnja treba da se obavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuje organska proizvodnja i propisima donijetim na osnovu njega;
- 2) na poljoprivrednom gazdinstvu ili proizvodnoj jedinici na kojoj se delom odvija organska proizvodnja, a dijelom je u toku prelazak na organsku proizvodnju, organski proizvodi i proizvodi iz perioda konverzije, kao i životinje, treba da se drže odvojeno ili da se omogući njihovo lako odvajanje.

Metode organske proizvodnje moraju da se primijenjuju bez prekida ako proizvođač koji je zaključio ugovor o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji promijeni ovlašćenu kontrolnu organizaciju.

Na jednom poljoprivrednom gazdinstvu može istovremeno da se primenjuje konvencionalna proizvodnju i metode organske proizvodnje (takozvana paralelna proizvodnja) ako se:

- 1) na poljoprivrednom gazdinstvu gaje, odnosno uzgajaju:

- u slučaju biljne proizvodnje, različite sorte biljaka koje se lako razlikuju među sobom,
- u slučaju stočarske proizvodnje, životinje različitih vrsta.

- 2) obezbijedi da proizvodne jedinice, kao i životinje i proizvodi koji se koriste u organskoj proizvodnji ili su dobijeni iz organske proizvodnje, budu odvojeni od onih koji se koriste u konvencionalnoj proizvodnji ili su dobijeni iz konvencionalne proizvodnje, kao i pod uslovom da vodi posebnu evidenciju za organsku i konvencionalnu proizvodnju.

Odgovornost: kontrolor

8. SARADNJA PROIZVOĐAČA I SERTIFIKACIONOG TIJELA

I. Obaveze proizvođača

Proizvođač je u obavezi da preduzme sve mjere kako bi kontroloru ST omogućio nesmetanu kontrolu i pristup svim oblastima proizvodnje (uključujući i dio proizvodnje koji nije prijavljen za sertifikaciju), pregled dokumentacije, opremi, objektima osoblju i podugovorenim aktivnostima.

Kako kontrola organske proizvodnje predstavlja kontrolu čitavog procesa, a ne samo konačnog proizvoda, proizvođač mora obezbijediti dokaze o sprovođenju metoda organske proizvodnje u kontinuitetu i u svim fazama proizvodnje. Zbog navedenog, u kontrolisanoj proizvodnji mora biti uspostavljena sledljivost na svim nivoima. U cilju provjere uspostavljanja sledljivosti nezaobilazan segment kontrole je provjera dokumentacije koju je proizvođač u obavezi da vodi i čuva:

☑ evidencije o procesu proizvodnje prema sledećim obrascima

- evidencija biljne ratrstvo i povrtarstvo
- evidencija biljne voćarstvo i vinogradarstvo
- evidencija stočarske proizvodnje

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO- CONTROL“ d.o.o PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

- ☒ dokazi o nabavci inputa/prodaji proizvoda;
- ☒ dokazi o porijeklu i statusu inputa/proizvoda;
- ☒ dozvole/rješenja izdata od nadležnog organa, inspeksijski izvještaji;
- ☒ ugovore o zakupu i podugovorenim aktivnostima;
- ☒ drugu dokumentaciju na zahtjev Sertifikacionog tijela.

Obaveza proizvođača je:

- ☒ sprečavanje kontaminacije organskih proizvoda mašinama ili oruđima koji su bili korišteni u rukovanju proizvodima konvencionalne proizvodnje ako se obavlja na gazdinstvu,
- ☒ čuvanje organskih proizvoda u skladišnim prostorima odvojeno od drugih poljoprivrednih proizvoda,
- ☒ preduzimanje mjera kako bi osigurao identifikaciju organskih proizvoda i izbjegao miješanje ili zamjenu sa ne-organskim proizvodima,
- ☒ primjena primjerenih mjera čišćenja skladišnog prostora (da ne dođe do kontaminacije),
- ☒ skladištenje stajnjaka u skladu sa dobrom poljoprivrednom praksom.

Kontrolori ST rezultate kontrole evidentiraju u odgovarajućim Izvještajima. Izvještaj o kontroli potpisuju kontrolor i proizvođač, time proizvođač potvrđuje saglasnost sa utvrđenim rezultatima kontrole.

Proizvođaču se ostavlja primjerak izvještaja sa utvrđenim neusaglašenostima, predlogom korektivne mjere od strane proizvođača i zadatim rokovima za njihovo sprovođenje. Rok za otklanjanje neusaglašenosti počinje od dana potpisivanja izvještaja o kontroli.

9. KONTROLA U ORGANSKOJ PROIZVODNJI (VRJEDNOVANJE)

U zavisnosti od vrste proizvodnje proizvođača, Menadžer kvaliteta i direktor ST određuje najkompetentiju osobu za kontrolu kod proizvođača i zajedno donose plan aktivnosti.

Kontrola kod proizvođača se vrši, minimum jednom godišnje, obuhvata punu fizičku kontrolu, kontrolu dokumentacije na način kojim se obezbeđuje objektivnost, nepristrasnost, odsustvo sukoba interesa, profesionalnost, doslednost i kvalitet.

Ukoliko proizvođač, u okviru poljoprivrednog gazdinstva ima i proizvodnu jedinicu koja se koristi za konvencionalnu proizvodnju, dužan je da sertifikacionom telu omogući vršenje kontrole i te proizvodne jedinice.

I. priprema za kontrolu

U okviru pripreme za kontrolu, kontrolor vrši pregled dokumentacije dostavljene od strane proizvođača sa ciljem da se:

- dobije uvid u lokaciju/e proizvođača i specifične uslove u vezi sa lokacijom/ama,
- preispita proizvođačev status i razumevanje zahtjeva iz referentnih propisa,
- izvrši uvid u prethodne izvještaje o kontroli i preduzetim korektivnim merama, ukoliko je proizvođač već bio sertifikovan,

II: kontrola na licu mjesta

Kontrola na licu mesta (kod proizvođača) se obavlja u svim delovima njegove proizvodnje, najmanje jedanput godišnje. Termin kontrole dogovara imenovani kontrolor sa proizvođačem.

Kontrola na licu mesta se obavlja u vrijeme sezone odvijanja aktivnosti proizvodnje proizvoda za koji se traži sertifikacija, počev od polaznih aktivnosti proizvodnje (npr. setva) do pakovanja ili skladištenja proizvoda.

Kontrola na licu mjesta obuhvata:

- ✓ opšte podatke o gazdinstvu/pogonu,
- ✓ obim proizvodnje (vrste proizvoda),
- ✓ obilazak mesta proizvodnje, polja, skladišta, lokacija objekata itd.
- ✓ identifikaciju i analizu rizičnih područja,
- ✓ podugovarače, uključujući ugovore sa podugovaračima, ukoliko postoje,
- ✓ iznajmljivanje lokacija, uključujući ugovore sa zakupodavcima,
- ✓ račune koji se odnose na nabavku ulaznog materijala i prodaju proizvoda,
- ✓ kontrolu prijema ulaznog materijala, tj. verifikaciju da su sve sirovine i ingredijenti sertifikovani u skladu sa zahtevima sertifikacije u organskoj proizvodnji,
- ✓ kontrolu proizvoda koji se skladište
- ✓ kontrolu zemljišnih knjiga / knjiga koje se vode u toku proizvodnje ili prerade,
- ✓ sledljivost proizvoda,
- ✓ kontrolu neorganskih proizvoda, ukoliko postoji razlog za to, itd.

Ukoliko je proizvođač već bio sertifikovan od strane drugog sertifikacionog tela, obavezan je da stavi na **uvid poslednju sertifikacionu odluku** donetu od strane tog sertifikacionog tela. Kontrolor će verifikovati status sprovođenja mera definisanih radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i/ili razloge za odbijanje sertifikacije od ST. Menadžer kvaliteta i po potrebi kontrolor će komunicirati sa drugim sertifikacionim tijelom u cilju rešavanja ovih pitanja, ukoliko se ukaže potreba za tim. U slučaju dvostruke sertifikacije sa istim područjem primene Menadžer kvaliteta će zatražiti kopiju sertifikata od drugog ST. Kontrola proizvođača se **vrši posmatranjem, intervjuisanjem, uzimanjem i ispitivanjem uzoraka, fotografisanjem, pregledom dokumentacije i zapisa proizvođača, itd.**

Proizvođač je obavezan da kontroloru omogući vršenje kontrole tako što će obezbediti pristup svim delovima proizvodnje, kao i računima i odgovarajućim pratećim dokumentima.

U organskoj proizvodnji ne mogu se upotrebljavati hrana, hrana za životinje, pomoćna sredstva u preradi, sredstva za zaštitu i ishranu bilja, oplemenjivači zemljišta, reproduktivni materijal, mikroorganizmi ili životinje koji su GMO ili predstavljaju proizvode dobijene od ili pomoću GMO. Porijeklo proizvoda koji se koristi kao hrana ili hrana za životinje utvrđuje se na osnovu oznake na proizvodu ili na osnovu pratećeg dokumenta koji je priložen ili dostavljen uz proizvod, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane, odnosno propisom kojim se uređuje obilježavanje proizvoda.

Ako kontrolor ocijeni da je potrebno, biće uzeti i uzorci zemljišta ili proizvoda za detaljnu hemijsku analizu koja će se obaviti u akreditovanoj laboratoriji.

Odgovornost: kontrolor

10. POSTUPAK PRERADE

U organskoj proizvodnji, tehnološki postupak prerade, odvija se u kontinuitetu bez miješanja proizvoda iz organske proizvodnje sa sastojcima, supstancama i proizvodima iz perioda konverzije, odnosno proizvodima iz konvencionalne proizvodnje, kao i bez upotrebe jonizujućeg zračenja, GMO modifikovanih organizama i njihovih derivata.

Ako se u tehnološkom postupku prerade organske proizvodnje koriste tehnološke linije koje se koriste i za preradu proizvoda iz konvencionalne proizvodnje, te tehnološke linije se pre upotrebe u organskoj proizvodnji moraju temeljno očistiti i oprati i o tome se vodi zapis.

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
 „AGRO- CONTROL“ d.o.o. PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
 Izdanje/datum
 0/01.07.2021
 Br strana / 10

U slučaju da se radi o hrani proizvedenoj od sastojaka dobijenih u period konverzije, ta hraba treba da sadrži samo jedan sastojak poljoprivrednog porijekla.

Odgovornost: kontrolor

I. Skladištenje organskih proizvoda

Sertifikovani organski proizvodi skladište se u posebnim prostorijama skladišta.

Ako su sertifikovani organski proizvodi upakovani i obilježeni mogu se čuvati u istim prostorijama skladišta sa proizvodima iz konvencionalne proizvodnje, u posebnom delu koji je obilježen.

Odgovornost: kontrolor

II. Prevoz organskih proizvoda

Sertifikovani organski proizvodi prevoze se odvojeno od proizvoda iz konvencionalne proizvodnje.

Ako su sertifikovani organski proizvodi upakovani i obilježeni mogu se prevoziti zajedno sa proizvodima iz konvencionalne proizvodnje.

III. Izveštaj o kontroli

Izveštaj o kontroli sadrži nalaze i ocjenu usaglašenosti sa referentnim propisima.

Rok za dostavljanje izveštaja od strane kontrolora je 30 dana od dana kontrole na licu mesta, ukoliko drugačije nije dogovoreno.

Izveštaj o kontroli i vrednovanju nalaza kontrole, kao i nalazi laboratorijskih ispitivanja (kada je primenljivo) dostavljaju se proizvođaču. Izveštaj sadrži identifikaciju svih nepravilnosti koje se moraju otkloniti da bi se postigla usaglašenost sa referentnim propisima.

Ako se prilikom kontrole uoče nepravilnosti u načinu obavljanja proizvodnje organskih proizvoda, proizvođaču se određuju korektivne mjere u cilju usklađivanja proizvodnje sa pravilima organske proizvodnje, saglasno važećim propisima.

KATEGORIJA NEPRAVILNOSTI	OPIS NEPRAVILNOSTI	MJERE
I	# Ne posjedovanje računa o nabavci i prodaji # Ne čuva dokaze o inputima (deklaracije ili ambalaža inputa) # Neadekvatan plodored # Loši higijnski uslovi objekata # Ne adekvatno popunjeni Zapisi ne slažu se sa podacima na terenu # Ne prijavljivanje promjene vrste proizvodnje	UPOZORENJE
II	# Ponavljanje neusaglašenosti iz kategorije II # postoajnje potrebe za Pojačanim nadzorom (sumnja za korišćenje nedozvoljenih sredstava ili miješanja proizvoda) # nepropisno skladištenje, prevoz i označavanje proizvoda	POJAČAN NADZOR
	# Ponavljanje neusaglašenosti iz kategorije II	

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
 „AGRO- CONTROL“ d.o.o. PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
 Izdanje/datum
 0/01.07.2021
 Br strana / 10

III	# Nepodnošenje dokumentacije za održavanje/nastavak sertifikacije # upotreba sredstava koja nijesu na Listi odobrenih od strane MPŠV # Upotreba GMO materijala # Upotreba konvencionalnog sadnog materijala ili sjemena bez odobrenja od MPŠV # razdvajanje organske i konvencionalne proizvodnje nije obezbeđeno # ne postoje minimalni uslovi parcela za proizvodnju	NEIZDAVANJE/SUSPENZIJA
IV	# ometanje sprovođenja kontrole # ponavljanje neusaglašenosti iz kategorije III # nedostavljanje dokumenata i dokaza nakon II upozorenja # narušavanje ugleda ST # zloupotreba sertifikata # ako dvije godine uzastopno ne podnese zahtjev za sertifikaciju sa odtalom prijavnom dokumentacijom	OBUSTAVLJANJE POSTUPKA SERTIFIKACIJE

Obustavljanje postupka sertifikacije istovremeno znači i raskid Ugvora o kontroli i sertifikaciji.

O uočenim nepravilnostima i predloženim mjerama sačinjava se izveštaj, koji potpisuju kontrolor i proizvođač.

Ukoliko proizvođač ima primedbu na izveštaj obavezan je da dostavi pisani prigovor, uz koju će priložiti dokaze kojima potvrđuje da nalazi iznijeti u izveštaju nisu tačni/korektni.

11. KONTROLA UPOTREBE SERTIFIKATA

Nadzor nad upotrebom sertifikata Sertifikaciono tijelo sprovodi u cilju provjere poštovanja pravila pozivanja na sertifikaciju i označavanje proizvoda. Nadzor se sprovodi:

- tokom redovne nadzorne kontrole sertifikovanog proizvođača;
- terenskom kontrolom na lokacijama gdje se plasiraju organski proizvodi (maloprodajni objekti, sajmovi, pijace i sl.);

U slučaju da se prilikom terenske kontrole na tržištu utvrde neusaglašenosti Sertifikaciono tijelo obavještava proizvođača pisanim putem i zadaje rok za otklanjanje neusaglašenosti.

Kako bi se obezbijedilo adekvatno pozivanje na sertifikaciju i označavanje sertifikovanih proizvoda Sertifikaciono tijelo zahtijeva od proizvođača dostavljanje primjera deklaracije/etikete proizvoda, kao uslov za izdavanje sertifikata.

Odgovornost: kontrolor

12. KONTROLISANJE ORGANSKIH PROIZVODA KOJI SE UVOZE I IZDAVANJE POTVRDE

Za sertifikovane organske proizvode koji se uvoze, uvoznik popunjava Prijavu za izdavanje potvrde za sertifikovane organske proizvode iz uvoza, i dostavlja svu dokumentaciju u vezi sa uvezenim proizvod koja je izdata od nadležnog organa zemlje porijekla sertifikovanog organskog proizvoda (prijavu za uvoz

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO- CONTROL“ d.o.o. PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

organskih proizvoda, kopiju sertifikata za organske proizvode koji se uvoze, kopiju fakture za organske proizvode koji se uvoze, kopiju overene jedinstvene carinske isprave za uvezene organske proizvode). Menadžer kvaliteta pregleda primljenu dokumentaciju, ako ustanovi da je kompletna predaje je komisiji ili od uvoznika traži dopunu dokumentacije.

Sertifikovani organski proizvodi iz uvoza moraju biti upakovani i zatvoreni na način koji sprečava zamenu njihove sadržine.

Komisija donosi odluku za izdavanje potvrde da je proizvod proizveden u skladu sa domaćim Zakonom i Propisima.

Potvrdu potpisuje direktor sertifikacionog tela.

13. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O ORGANSKOJ PROIZVODNJI

Direktor kvaliteta dužan je da svake godine, najkasnije **do 31.01. tekuće godine** za predhodnu godinu dostavi MPŠV Obrazac Izveštaja u skladu sa Pravilnika o kontroli i sertifikaciji u organskoj proizvodnji i metodama organske proizvodnje

14. OBILJEŽAVANJE ORGANSKIH PROIZVODA

Označavanja proizvoda predstavlja upotrebu:

I. Izraza “organski”, “ekološki”, “biološki” ili njihovih skraćenica (“eko”, “bio”, “organic”) ili navođenje da je proizvod iz prelaznog perioda na proizvodu ili reklamnom materijalu,

II. Loga “Crnogorski organski proizvod”.

Samo proizvodi koji se nalaze na Listi sertifikovanih proizvoda (obavezni prilog Sertifikata) mogu se označiti kao organski ili proizvodi iz prelaznog perioda, odnosno, u skladu sa statusom navedenim u pomenutoj listi.

Na organskom proizvodu obavezna je upotreba loga “**Crnogorski organski proizvod**”, dok se na proizvodima iz prelaznog perioda ne smije postavljati.

Kao proizvod iz prelaznog perioda može se označiti samo sertifikovani proizvod biljne proizvodnje, odnosno prerađeni biljni proizvod koji se sastoji od samo jednog sastojka iz prelaznog perioda (jednokomponentni proizvod).

Proizvođač se ne smije pozivati na sertifikaciju i koristiti oznake na prerađenom proizvodu ili promotivnom materijalu ako proces prerade nije u sistemu kontrole organske proizvodnje, bez obzira na činjenicu što je sirovina sertifikovana!

14. PREISPITIVANJE/ODLUKA O SERTIFIKACIJI

Menadžer kvaliteta ST dostavlja Komisiji u Odjeljenju za sertifikaciju za preispitivanje svih informacija i rezultata u vezi sa vrednovanjem. Komisija nije uključena u proces vrednovanja.

Komisija razmatra izveštaje kontrolora, tehničku dokumentaciju proizvoda i odlučuju o dodeli sertifikata. U izveštaju o odlučivanju komisija, daje ocenu usaglašenosti na osnovu koje se donosi Preporuku o sertifikaciji.

SERTIFIKAT IZ PRELAZNOG PERIODA izdaje se ako su metode organske proizvodnje primijenjene **najmanje jednu godinu**, osim proizvoda dobijenih metodama organske proizvodnje u stočarstvu. (čl. 18 Zakona i čl. 29, 30 i 31 Pravilnika o bližim pravilima i uslovima za biljnu i stočarsku organsku proizvodnju)

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO- CONTROL“ d.o.o PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

SERTIFIKATA ZA ORGANSKE PROIZVODE – nakon isteka prelaznog perioda za biljnu i stočarsku proizvodnju

Nakon izdavanja sertifikata proizvođač dostavlja ST

- dokaz o uplati Takse (MPŠV) u iznosu xxxx
- primjer Deklaracije za proizvod iz prelaznog perioda/ organske proizvode
- podatke o načinu pakovanja
- način isporuke/prevoza proizvoda do potrošača (Ugovori ili sopstveni prevoz)

Ukoliko je proizvod koji je predmet sertifikacije u potpunosti usaglašeni nijesu utvrđene velike neusaglašenosti sa svim zahtjevima sertifikacije komisija sertifikacionog tijela rešava pozitivno predmetni slučaj i donosi Preporuku o dodeli dokumenta o sertifikaciji i dostavlja Direktor ST na konačno odlučivanje.

Odluku o sertifikatu donosi Direktor ST

Sertifikat se izrađuje na računaru u dva primerka (jedan za podnosioca zahteva/klijenta i jedan za arhivu ST). Nakon toga Menadžer kvaliteta uvodi sertifikat u registar sertifikovanih proizvoda i odgovoran je za ažurnost elektronske kopije registra na web strani. Važnost Sertifikata je 3 godine. U tom period obavlja se nadzorne kontrole kod proizvođača. Uz Sertifikat se obavezno izdaje i Prilog sertifikata bez koga Sertifikat nema važnost. U Prilogu sertifikata se upisuje obim sertifikacije na koje proizvode ili na koje kooperante se odnosi sertifikacija. Rok za izdavanje sertifikata je 30 dana od zadnje kontrole ili od dobijanja Izveštaja da su otklonjene korektivne mjere.

Odluka o obustavljanju sertifikacije

Direktor ST čedonijeti odluku u sledećim slučajevima

- na Zahtjev klijenta
- kada se inicijalnom kontrolom utvrdi da ne postoji uslov za Prelazni period
- u slučaju Grubih prekršaja

15. DOSTAVLJANJE DOKUMENTACIJE O SERTIFIKACIJI

Proizvođaču se dostavlja sertifikat i odluka o sertifikaciji i način obeležavanje organskih proizvoda .

I. Arhiviranje dokumentacije

Kompletna dokumentacija u vezi sa procesom sertifikacije (od podnošenja Prijave za organsku sertifikaciju pa do izdavanja sertifikata) se arhivira u Arhivi Sertifikacionog tijela

16. ODRŽAVANJE SERTIFIKACIJE, NAKNADNE KONTROLE

Da bi održao sertifikaciju, proizvođač mora svake godine da obnovi prijavu za sertifikaciju, dostavi potrebne informacije o organskoj proizvodnji i uplati troškove sertifikacije. Proizvođač je takođe obavezan da ST prijavi svaku promenu upotrebe zabranjenih supstanci, promenu receptura, itd. Kontrole u cilju održavanja sertifikacije se sprovode najmanje jedanput godišnje, putem nasumčnih poseta, najavljenih ili nenajavljenih, u skladu sa višegodišnjim planom kontrole. Kontrola se može vršiti i više puta godišnje na osnovu opšte procjene rizika od neusklađenosti sa pravilima organske proizvodnje, uzimajući u obzir rezultate prethodnih kontrola, kvalitet proizvoda i rizik od miješanja organskih proizvoda sakonvencionalnim.

Godišnja kontrola obuhvata punu fizičku kontrolu i kontrolu dokumentacije proizvođača na licu mesta.

17. PROŠIRENJE / REDUKOVANJE SERTIFIKACIJE

PROCEDURE ZA SERTIFIKACIJU ORGANSKE PROIZVODNJE
„AGRO- CONTROL“ d.o.o PODGORICA
www.agrocontrol.me e-mail agrocontroldoo@gmail.com

Šifra / PR-01
Izdanje/datum
0/01.07.2021
Br strana / 10

U slučaju promena koje znatno mogu da utiču na područje sertifikacije proizvoda u organskoj proizvodnji, kao što su:

- izmjene propisa u odnosu na koji je proizvod sertifikovan,
- promjene vlasništva, organizacije, strukture proizvođača,
- promjene proizvodnog programa, tehnologije, asortimana proizvoda, itd.

kao i bilo koje druge promjene, područje primjene sertifikacije se mora promijeniti, uključujući i redukovanje ili proširenje predmeta sertifikacije.

Sertifikovani proizvođač je obavezan da informiše ST o gore navedenim promenama i/ili podnese prijavu za proširenje/redukovanje sertifikacije organske proizvodnje u bilo koje vrijeme perioda važenja sertifikacije.

ST će u tom slučaju izvršiti naknadnu kontrolu proizvoda iz organske proizvodnje, radi verifikacije statusa sertifikacije.

U slučaju promene područja primene sertifikacije, uključujući proširenje/redukovanje predmeta sertifikacije, proizvođaču se izdaje novi sertifikat.

18. IZMJENE KOJE UTIČU NA SERTIFIKACIJU

Ukoliko sertifikaciono tijelo promijeni šemu sertifikacije i promjene utiču na klijenta, tada ST putem emaila obavještava sve klijente o nastalim promenama. Ukoliko je promjene inicirao korisnik, odmah po nastalim promjenama klijent mora da obavijesti ST.

19. PRIGOVORI I ŽALBE

U slučaju da podnosilac zahteva ima prigovor/žalbu na izdati sertifikat/odluku ili na odbijanje izdavanja sertifikata/odluke ili bilo koju za njega nepovoljnu odluku ST tokom postupka ocjenjivanja usaglašenosti, mora je poslati ST u pisanom obliku ili mejlom ST (agrocontroldoo@gmail.com) na propisanom dokumentu Obrazac. ST će sprovesti postupak obrade prigovora/žalbe prema postupku predviđenom u procedure rešavanje prigovora i žalbi. Podnosilac zahteva će dopisom biti obaviješten o stavu ST u vezi sa primljenim prigovorom/žalbom. ST će pokušati da riješi problem dogovorom u razumnom roku ali ne dužem od 15 dana. Ako primedba/žalba nije pozitivno riješena podnosilac se u tome slučaju može žaliti direktoru / nadležnom ministarstvu / nadležnom sudu.

ODGOVORNOST: komisija za žalbe